

יד ושם

המשרד לאזרחים ותיקים

"לְדוֹרוֹת" סיפוריהם של ניצולי השואה החיים בישראל

שאלון לרישום קורות ניצולי השואה

איסוף סיפוריהם של ניצולי השואה הוא אחד המרכיבים החשובים ביותר בשימור הזיכרון ובהנחלתו לדורות הבאים. לכן, המידע על קורותיהם של הניצולים חיוני מאוד לחוקרים ולבני הדורות הבאים. בעזרת מידע זה אפשר יהיה להכיר את הסיפורים הפרטיים המרכיבים את התמונה הרחבה של תקופת השואה. לסיפור האישי שלכם יש חשיבות לאומית, מחקרית וחינוכית. אוסף הסיפורים מפורסם באתר אינטרנט מיוחד שכתובתו www.ledorot.gov.il

שם משפחה ושם פרטי כיום

שם פרטי: דורל	שם משפחה: מרכוס
---------------	-----------------

פרטים אישיים לפני השואה ובתקופתה
במידה והשאלה אינה נוגעת אלייך, אין צורך לענות עליה

שם משפחה איתו נולדתי: מרכוס		בלועזית Marcus
שם פרטי איתו נולדתי: דורל	בלועזית Durell	מין: זכר שנת לידה: 1/8/1933
עיר לידה: צ'רנוביץ'	בלועזית Czernowitz	ארץ לידה: רומניה
שם פרטי ושם משפחה של האב: ברוך מרכוס	שם פרטי ושם נעורים של האם: חנה רוזה הרשקוביץ'	
מקום מגורים קבוע לפני המלחמה: צ'רנוביץ'	בלועזית Czernowitz	ארץ המגורים: רומניה
השכלה/תואר אקדמי לפני המלחמה: (יסודי, תיכון, אוניברסיטה, ישיבה)	מקצוע לפני המלחמה: (תלמיד, סנדלר, מורה)	חבר בארגון או בתנועה: (בית"ר, השומר הצעיר, בני עקיבא) "השומר הצעיר"
מקומות מגורים בתקופת המלחמה: (שם העיר או האזור ושם הארץ) צ'רנוביץ, רומניה. בבאוש, רומניה.		
במידה והיית בגטו, ציין את שמו	בלועזית	
במידה והיית במחנה עבודה או מחנה ריכוז, ציין את שמו	בלועזית	
המקום בו נודע לך כי הנך אדם חופשי:		תאריך השחרור:
במידה והיית במחנה עקורים ציין את שמו (מחנות פליטים שהוקמו לאחר המלחמה בעיקר באוסטריה, גרמניה ואיטליה)		ציין מקום אליו חזרת לאחר השחרור
במידה והיית במחנות מעצר בקפריסין, ציין מתי עד מתי		שנת עליה: 1989
		במידה ועלית באנייה, ציין את שמה

אנא ספרי/י על קורותיך לפני המלחמה

(ציוני דרך: הבית בו גדלת, בית הספר, חברי ילדותך; במה עסקו הוריך, המשפחה המורחבת, חגים ומאכלים)

לאבא שלי הייתה חנות רהיטים ומפעל קטן. הוא ייצר רהיטים עד שהתחילה המלחמה. אמי הייתה עקרת בית. היינו שני ילדים, אני הגדולה ואחי הקטן, רובין, שהיה קטן ממני בעשר שנים. היו לי הרבה חברים, חלקם רומנים. העיר שלנו לא גדולה- 10,000 תושבים, חצי מהם היו יהודים. היו לי חיים טובים, הסתדרנו טוב עם האוכלוסייה הרומנית עד התחילה המלחמה. אבל בלימודים לא נתנו לנו ללמוד יחד עם הרומנים. הייתי בשומר הצעיר, ומאוד נהייתי.

נא ספרי/י על קורותיך בזמן המלחמה

(גירוש, גטאות, מחנות וצעדות מוות, במסתור או בזהות בדויה ושם בדוי, פעילות ותפקידים במחתרת, השתתפות בבריחה או בהתנגדות, האנשים שהיו בסביבתך בגטו או במסתור, במי נעזרת או אולי למי עזרת):

כאשר התחילה המלחמה, לא נתנו לנו ללמוד יחד עם הרומנים באותו בית ספר, ולכן למדנו בבית כנסת. לבשנו טלאי צהוב והיה מסוכן להסתובב ברחובות. אני לא זוכר שום דבר טוב מהתקופה הזאת. זו הייתה תקופה קשה מאוד. היה עוצר בכניסה לשוק והיה אסור לטייל ברחובות, היה אפילו אסור לנסוע לעיר אחרת. ולכן, היינו חייבים להישאר בעיר שלנו. ב-1944 העבירו אותנו לעיר אחרת- שם היה יותר גרוע בגלל שהיה שלטון אחר, שם אם היינו יוצאים החוצה בזמן העוצר- היו לוקחים אותנו מיד לבית המשפט.

אנא ספרי/י על קורותיך מתום המלחמה ועד עלייתך לארץ

(השחרור וחזרתך הביתה, חיך אחרי המלחמה, העפלה/ עליה):

חזרנו לעיר שלנו והכול היה הרוס, לא נשאר בבית שלנו כלום- גנבו לנו את הכול. התחלנו את החיים שלנו מאפס. בשנת 1951 רצינו לעשות עלייה, כל המשפחה שלי. חיכינו עד שהגיע האישור מבוקרשט ולאחר מכן לאחר שהגיע האישור, לא מצאנו את הדרכונים שלנו ולא יכולנו לעלות לארץ. אבא שלי קיבל מחלה קשה ולאחר זמן קצר נפטר. נשארנו שם, פגשתי את אשתי ב-1965 בחתונה של חברים משותפים, התחתנו ולאחר כשנה נפטרה אימי. שכרנו דירה בעיר יאשי, עברנו ארבע דירות. אשתי הייתה מהנדסת- עבדה 30 שנה באותו המפעל, ואני עבדתי במפעל רהיטים. בנו הראשון מלברט נולד בשנת 1967 ובשנת 1969 נולדה רוזפינה. המסורת שלנו הייתה שלכל ילד שנולד יש לקרוא על שם מישהו שנפטר מהמשפחה, ולכן שילבנו שמות שונים, וכך הגענו לשמות ילדינו. מלברט- שילוב של שלושה שמות שונים, של אבא שלי, של אבא של בעלי ושל דוד של בעלי. אותו הדבר אצל רוזפינה- שילוב שמה של אימא של בעלי ושל דודה שלי. בסופו של דבר, קיבלנו את הדרכונים ועלינו לארץ בשנת 1989. אשתו של אחי לא רצתה לעלות לארץ ישראל, היא רצתה לנסוע רק לאמריקה ולכן הם נסעו לאמריקה ולא באו איתנו לארץ ישראל.

נא ספרי/י על חיך בארץ

(תחושותיך בעת עלייתך ארצה, פעילותך הציבורית או התרבותית, המשפחה שהקמת, המסר שברצונך להעביר לדורות הבאים):

עלינו לארץ בשנת 1989 עם הילדים, אימה ואחיו של אשתי מרים בלה. נשארנו שלושה וחצי חודשים בבית מלון מכיוון שלא היה לנו איפה לשים את אחיה. אחר כך השכרנו דירה בחיפה, נתנו לנו כסף מהסוכנות וקנינו את הדירה הזאת, ומאז אנחנו גרים פה. אני עבדתי במפעל של פלסטיקה ואשתי עבדה בתור מהנדסת טקסטיל בחברת יונידרס. כל השנים עבדתי במשכורת נמוכה. קיבלתי מקום עבודה עם תנאים טובים וקרוב לבית ולמשפחה וזו הסיבה בגללה לא עזבתי. הילדים שלנו למדו בטכניון ושם למדו אנגלית ועברית. גם אנחנו למדנו עברית באולפן. היום יש לנו שלושה נכדים- חן, אור ודורון.

ראיון: יעל ספינר, חיפה,

אוגוסט 2013